

Eger

[1]

[Eger látképe](#) [2] (részlet), Matthäus Merian, hely nélkül, 1687. (OSZK RNYT, App. M. 345)

A 15. században prosperáló püspöki székhely Magyarország három részre szakadása idején fontos végvárrá és a bortermeléséről híres kereskedelmi központtá vált. 1552-ben Dobó István várkapitány parancsnoksága alatt a vár (a nőket és gyerekeket is beleszámítva) kevesebb mint 2100 védője visszaverte egy nagy - a legújabb kutatások szerint 35-40 000 fős - török sereg támadását. A vár 1596-ban esett el, Eger egy szűk évszázadra az Oszmán Birodalom részévé vált, a keresztény csapatok 1687-ben foglalták vissza. A szőlőtermesztés és a borkereskedelem a 16. századra vált meghatározóvá a vidéken. A borkészítést a török hódoltság és az egri vár 1596-os eleste ugyan visszavetette, de nem szüntette meg, mert továbbra is komoly bevételt jelentett.

Közgazdaságtani fejtegetések kólika után

„Az egri bor méltán híres, és ha jó, alig marad el a burgunditól. Már régóta kecsegtettem magam azzal a reménnyel, hogy itt megiszom egy üveggel a legjobból, és megérkezésem után azonnal rendeltem is egy palackkal. A pincér azt mondta, hogy püspöki bort kérjek. Ez még magasabbra emelte az elvárásaimat, mert azt hittem, hogy a pincér egy püspöknek való borra gondolt, és mohón

megkóstoltam, amit hozott, de meglepődve tapasztaltam, hogy olyan rossz, mint a bogdányi bor. [...] A szegény ember csak azt akarta közölni velem, hogy ez a püspök bora, és hogy ő csak az árusítással foglalkozik. [...] Így történt, [...] hogy kénytelen voltam meginni ezt az undorító italt egy olyan országban, ahol a legjobbat termelik belőle. Hasfájást kaptam, amit természetesen a püspöknek tulajdonítok, és meg kell torolnom az engem ért sérelmet.

A magyarországi kocsmák, akárcsak néhány más országban, egészen más rendszerben működnek, mint nálunk. Ezek vagy a városvezetés, vagy a városok és falvak tulajdonában vannak, így nagy bevételre tesznek szert azáltal, hogy kiadják őket azzal a feltétellel, hogy a kocsmáros átveszi a borukat és a sörüket, vagy pedig fix fizetést adnak a kocsmárosnak a fáradozásaiért, és a város megkapja az összes hasznot. Mindkét esetben a kocsmárosnak kevés előnye vagy hátránya származik a bor minőségéből, sőt, ha kétféle bora van, adhatja a vendégeknek a silányabb fajtát, és kérheti a jobbik árát, így csökkentve a minőséget. Ez tovább rontja az amúgy is rossz bort, de soha nem teheti jóvá. Ezekből a monopóliumokból adódik, hogy Magyarországon, ebben a boráról híres országban az utazó csak magánházaknál kaphat egy pohár jó bort, és a fogadóban megivott hitvány italért majdnem olyan magas árat kell fizetnie, mint Bécsben a jó, egészséges borért, bár ott adót fizetnek utána. Mindig is elleneztem a monopóliumokat, de most inkább, mint valaha, itt egy szembetűnő bizonyítékot szereztem káros mivoltukra.” - [Robert Townson](#) [3]

KAPCSOLÓDÓ TARTALMAK

[A kiállítás leírása](#) [4]

[A Lázár-térképet bemutató honlap](#) [5]

[Alsó-magyarországi bányavárosok](#) [6]

[Pozsony](#) [7]

[Komárom és Visegrád](#) [8]

[Buda](#) [9]

[Pest](#) [10]

2022/11/16 - 15:32

Source URL: <https://oszk.hu/en/node/5760>

Links:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Eger_AppM_0345_reszlet.jpg

[2] <https://regiritka.oszk.hu/apponyi-metszetek/eger-latkepe-2/>

[3] <http://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas#Robert>

[4] <https://oszk.hu/kiallitasok/europa-ege-alatt-kiallitas>

[5] <https://lazarterkep.oszk.hu/>

[6] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-also-magyarorszagi-banyavarosok>

[7] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-pozsony>

[8] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-komarom>

[9] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-buda>

[10] <https://oszk.hu/oldal/europa-ege-alatt-pest>